

Nr 594

Av herr Åkerlind m. fl., om inrättande vid karolinska institutet av en personlig professur i perifer kärlkirurgi för docenten Sven Bellman.

(Lika lydande med motion nr 461 i Första kammaren)

Sedan år 1950 har docent Sven Bellman bedrivit experimentell forskning och operationer på det perifera kärlsystemets område, till en början vid institutionen för medicinsk fysik vid karolinska institutet och därefter vid ett centrallaboratorium vid Serafimerlasarettet. Under åren 1956—1959 deltog Bellman som inbjuden forskare i experimentalkirurgiska arbeten av denna typ i Boston, USA. Samtidigt hade han tillfälle att studera perifer kärlkirurgi. Mot slutet av vistelsen i USA sökte han och erhöll en tjänst som forskare i experimentalkirurgi vid statens medicinska forskningsråd. Under år 1965 och under en del av året 1966 arbetade Bellman vid karolinska sjukhuset, där en avdelning ställts till hans förfogande.

Bellmans arbete har under årens lopp varit förenat med betydande svårigheter beroende på att han varit knuten till de olika sjukvårdsanstalterna på ett mycket lösligt sätt. Under långa tider har hans avdelning tvingats stänga. Han har heller inte erhållit de resurser i form av operationslokaler, biträdande läkare, sjuksköterskehjälp etc. som skulle vara erforderliga för såväl hans forskning som den sjukvård han bedriver. Med anledning av de svårigheter som rest sig i vägen för Bellmans arbete har han nu måst avbryta sin verksamhet och övergå till en administrativ tjänst vid försvarets sjukvårdsförvaltning.

I början av 1966 upptog hans väntelista 249 fall. Väntetiden uppgick då till två år. Av de 100 senast behandlade fallen återgick 40 till arbete. Av dessa 40 återgick 13 till tungt kroppsarbete och 27 till lättare arbete. Betydelsen av hans arbete torde ej kunna överskattas, eftersom vederbörande patienter, även i de fall han eller hon ej kunnat återgå till arbete, efter operationen ej behövt belasta långtidssjukvården.

Ett stort antal av de amputationer som utförts till följd av förekomst av diabetes, kärl- eller artärsjukdom — enligt uppgift i minst 20—30 % av fallen — skulle således ha kunnat undvikas om operation i stället kunnat tillgripas. Genom tillgänglig statistik (bilaga 1) torde problemets storleksordning sannolikt ges den rätta belysningen.

I vetenskap om dessa fakta framstår det som en självklarhet att docent

Sven Bellmans erfarenhet och kunnande borde komma patienterna och läkarvetenskapen till godo i högre grad än för närvarande.

Olika initiativ har redan tagits i syfte att få docent Bellman knuten till något av Stockholms stads sjukhus, dock utan resultat. Mot denna bakgrund förefaller det lämpligt att inrätta en personlig tjänst för docent Bellman vid karolinska sjukhuset.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta om inrättandet av en professur i perifer kärlkirurgi för docenten Sven Bellman med placering vid karolinska institutionen i Stockholm.

Stockholm den 28 januari 1969

Allan Akerlind (m)

Nancy Eriksson (s)
i Stockholm

John Eriksson (cp)
i Bäckmora

Antal amputationer vid vissa sjukhus under åren 1963—1967

Sjukhus	Benamputationer fördelade efter orsaker					Summa amputationer
	Diabetes	Kärlsjukd.	Artär-sjukd.	Övriga orsaker och olycksf.	Summa benamputationer	
Akademiska sjukhuset i Uppsala	—	127	—	27	154	232
Karolinska sjukhuset ¹⁾	16	—	20	11	47	87
Lasarettet i Lund	33	6	37	11	87	..
Malmö allmänna sjukhus	66	—	122	28	216	254
Regionsjukhuset, Linköping	61	—	36	19	116	138
Sahlgrenska sjukhuset ortopediska kliniken extremitetskirurgiska kliniken ²⁾	64	—	70	17	151	153
Umeå lasarett	20	— ³⁾	28	12 ³⁾	60	566 116

1) Uppgifterna avser åren 1964—1967.

2) Uppgifterna är ej fördelade efter olika slags amputationer.

3) I gruppen "övriga orsaker" ingår amputationer föranledda av kärlsjukdom.